



ČESKÁ REPUBLIKA

**ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY**

Krajský soud v Ústí nad Labem - pobočka v Liberci rozhodl v senátu složeném z předsedkyně Mgr. Lucie Trejbalové a soudců Mgr. Karolíny Tylové, LL.M. a Mgr. Zdeňka Macháčka ve věci

žalobce: X
bytem X
t. č. X

proti

žalovanému: Krajský úřad Libereckého kraje
sídlem U Jezů 642/2a, Liberec 2

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 17. 7. 2020, č. j X

takto:

- I. Žaloba proti rozhodnutí Krajského úřadu Libereckého kraje ze dne 17. 7. 2020, č. j. X, se zamítá.

II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

I. Vymezení věci

1. Žalobce se domáhá zrušení rozhodnutí žalovaného, kterým byla podle § 17 odst. 5 zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím (dále jen „informační zákon“), odložena jeho žádost o poskytnutí informací ze dne 28. 11. 2019. Touto žádostí žalobce požadoval po žalovaném, aby mu poskytnul informace týkající se žalovaného, které žalobce vymezil pod body 1) až 10). Právní odbor žalovaného oslovil dotčené odbory, kterých se jednotlivé požadavky týkaly, a požadoval požadované informace zpracovat. Protože žalovaný neměl informace v požadované formě, museli jeho zaměstnanci informace nejprve vyhledat, shromáždit a utřídit do požadované podoby.
2. Žalovanému s vyhledáváním informací vznikly náklady, proto sdělením ze dne 11. 12. 2019, sp. zn. X, žalobci podle § 17 odst. 3 věta první informačního zákona oznámil, že požaduje úhradu nákladů, které v souvislosti s žádostí o informaci vznikly, ve výši 2 095 Kč, kterou měl žalobce uhradit do 60 dnů od doručení oznámení. Dne 7. 1. 2020 podal žalobce stížnost proti úhradě nákladů.
3. Ministerstvo vnitra jako nadřízený orgán dne 28. 1. 2020, pod č. j. X, rozhodlo podle § 16a odst. 7 písm. b) informačního zákona o snížení úhrady za poskytnutí informací na částku 1 893 Kč, a současně žalovanému podle § 16a odst. 7 písm. b) ve spojení s § 16 odst. 4 informačního zákona přikázalo, aby požadované informace žalovaný poskytl žalobci ve lhůtě do 15 dnů ode dne zaplacení úhrady. Ministerstvo vnitra akceptovalo odůvodnění časové náročnosti u poskytnutí informací pod body 2), 3), 4), 5), 7), 8) a 9), konstatovalo, že časová náročnost vyhledání předmětných informací odpovídá objektivním skutečnostem, zejména s ohledem na různorodost požadovaných informací a nutnost jejich dalšího zpracování do žádané podoby. Žalovaný ale pochybil při stanovení výše úhrady za mimořádně rozsáhlé vyhledávání informací označených v bodě 1) žádosti (rozpočet v roce 2019 – průřezový a odvětvový, kapitálové výdaje, plán rozpočtu na rok 2020). Žalovaný pouze uvedl, že náklady představuje vyhledání informací o rozpočtu jedním pracovníkem v rozsahu jedné hodiny, záznam o průběhu vyhledání příslušným odborem vypovídá pouze o době strávené vyhledáním a přípravou požadovaných informací, aniž bylo objasněno, v čem spočívala pracnost zpracování odpovědi na tuto část. Tedy nedoložil, že poskytnutí informací pod bodem 1) vyžadovalo mimořádně rozsáhlé vyhledávání, proto Ministerstvo vnitra neuznalo oprávněnost výše úhrady za jejich vyhledání ve výši 202 Kč a o tuto částku snížilo výši úhrady. Dále se Ministerstvo vnitra zabývalo správností stanovené výše úhrady za vytištění požadovaných informací (pořízení kopie tiskem), s odkazem na § 2 odst. 3, § 3 odst. 2 nařízení vlády č. 173/2006 Sb. konstatovalo, že neexistují relevantní pochybnosti o správnosti určení výše sazeb za pořízení kopií. Rovněž ve vztahu k výši úhrady za odeslání informací Ministerstvo vnitra neshledalo pochybnosti a odkázalo na § 6 nařízení vlády č. 173/2006 Sb.
4. Není sporu o tom, že ani sníženou úhradu poskytnutí informací žalobce neuhradil ve stanovené lhůtě. Rozhodnutím ze dne 17. 7. 2020, č. j. X, žalovaný podle § 17 odst. 5 informačního zákona žalobci sdělil, že žádost ze dne 28. 11. 2019 odkládá, neboť

žalobce v 60denní lhůtě, tj. do 9. 3. 2020, neuhradil částku 1 893 Kč, jež byla rozhodnutím Ministerstva vnitra podle § 16a odst. 7 písm. b) informačního zákona stanovena.

II. Žaloba

5. Včasnou žalobou se žalobce domáhá zrušení shora označeného rozhodnutí žalovaného, současně se domáhá, aby soud žalovanému uložil poskytnout informace, které žádal žádostí ze dne 28. 11. 2019. Žalobce také požadoval, aby mu žalovaný nahradil náklady řízení.
6. Žalobce popsal, že jeho žádost ze dne 28. 11. 2019 žalovaný zatížil požadavkem na úhradu nákladů ve výši 2 095 Kč, čemuž se bránil u nadřízeného orgánu. Rozhodnutím ze dne 28. 1. 2020 Ministerstvo vnitra konstatovalo nezákonnost postupu žalovaného, požadovanou úhradu snížilo na částku 1 893 Kč a žalovanému přikázalo poskytnout žalobci požadované informace ve lhůtě 15 dnů od zaplacení této snížené úhrady. Toto žalobce odmítnul učinit pro zmatečnost rozhodnutí správního orgánu II. stupně.
7. Podle žalobce je právo na informace jedním z ústavně zaručených politických práv, kterými se realizuje veřejná kontrola činnosti orgánu veřejné správy i samosprávy přenesené působnosti. Žalobce zaslal žalovanému celkem 10 bodů, na požadavky pod bodem 10) postačilo jednoduchou větou reagovat, nebo k bodům 1), 2), 3), 7) 8) z elektronického informačního systému vytisknout několik listů. Žalovaný se ale rozhodl pro nezákonný bojkot jeho požadavků, žádnou informaci o své činnosti neposkytl, což může zakládat podezření z nekalých praktik.
8. Žalobce namítal, že správní orgán II. stupně konstatoval nezákonnost postupu žalovaného a pro nepřezkoumatelnost snížil požadovanou úhradu pouze o 202 Kč, což žalobce nemohl akceptovat. Tento postup odporuje principům správního řízení, když nepřezkoumatelnost rozhodnutí správního orgánu I. stupně vždy znamená jeho zrušení a přikázání nápravy k tíži žalovaného.
9. Na vysvětlenou žalobce doplnil, že je v důsledku justičního zločinu ve výkonu trestu odnětí svobody bez technického zázemí, judikátů, bez vlastní viny v insolvenčních řízeních, v postavení osoby se zdravotním postižením. Uvedl, že mezi základní zásady činnosti správních orgánů podle § 2 a násl. zákona č. 500/2004 Sb., správního řádu, patří charakter veřejné správy jako služby veřejnosti s tím, že přijaté řešení musí být v souladu s platnými právními předpisy, bez nedůvodných rozdílů v rozhodovací činnosti.

III. Vyjádření žalovaného

10. V písemném vyjádření k žalobě žalovaný nejprve podrobně popsal obsah žalobcovi žádosti, dále důvody pro oznámení úhrady za poskytnutí informace ve výši 2 095 Kč, kterou po žalobci požadoval uhradit. Mimo skutečných nákladů je krajský úřad povinen požadovat úhradu za mimořádně rozsáhlé vyhledávání informací, o které se jedná tehdy, jestliže zaměstnanec nebo zaměstnanci příslušného odboru, kteří se na vyhledávání informací podílejí, budou nuceni na dobu v součtu delší než 5 hodin přerušit, či odložit plnění svých ostatních úkol a cíleně se věnovat vyhledávání informací. Protože žalobce požadoval informace v listinné podobě, žalovaný uplatňoval i náklady za tisk, přičemž sazebník úhrad zveřejnil na svých webových stránkách.

11. Náklady, které žalovaný vyčíslil, byly rozhodnutím Ministerstva vnitra sníženy na částku 1 893 Kč, neboť ve vztahu k informacím pod bodem 1) žádosti žalovaný nedostatečně odůvodnil pracnost zpracování odpovědi. V ostatních bodech bylo zdůvodnění časové náročnosti dostatečné a nadřízený orgán shledal, že výzva k úhradě nákladů je správná a stížnost nedůvodná.
12. Žalovaný lhůtu k zaplacení úhrady počítal ode dne následujícího po dni, kdy bylo doručeno rozhodnutí o stížnosti žalovanému. Lhůta 60 dnů k úhradě nákladů začala běžet 17. 12. 2019, včetně pozastavení uplynula dne 9. 3. 2020. Protože žalovaný neměl od nadřízeného orgánu k dispozici údaj o oznámení rozhodnutí o stížnosti žalobci, provedl odložení žádosti s dostatečnou rezervou až tehdy, kdy bylo zřejmé, že žalobci muselo být rozhodnutí o stížnosti doručeno a žalobce úhradu nákladů již neprovede. Žalobce nebyl zkrácen na svých právech, protože sníženou úhradu nákladů neuhradil ani v dostatečně poskytnutém čase, žalovaný informaci podle § 17 odst. 5 informačního zákona odložil.

VI. Posouzení věci soudem

13. Krajský soud přezkoumal napadené rozhodnutí a řízení, které jeho vydání předcházelo, v řízení dle části třetí, hlavy druhé, dílu prvního zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“), v rozsahu a v mezích uplatněných žalobních bodů dle § 75 odst. 2 s. ř. s. s tím, že přitom vycházel ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu v souladu s § 75 odst. 1 s. ř. s.
14. Předmětem soudního přezkumu je rozhodnutí, kterým žalovaný jako povinný subjekt ve smyslu § 2 odst. 1 informačního zákona odložil žalobcovu žádost o informace podle § 17 odst. 5 uvedeného zákona z důvodu nezaplacení požadované úhrady. Takové rozhodnutí žalovaného, byť v projednávaném případě učiněné pouze ve formě sdělení, je správním rozhodnutím, proti kterému nelze podat stížnost podle informačního zákona a kterému se lze přímo bránit správní žalobou podle § 65 a násl. s. ř. s. (srov. rozsudky NSS 21. 9. 2010, č. 2 As 34/2008-90 ze dne 17. 4. 2013, č. j. 6 Ans 16/2012-62, publ. ve Sb. NSS 2959/2014; či ze dne 27. 8. 2018, č. j. 7 As 192/2018-32).
15. Podle § 17 odst. 1 informačního zákona *povinné subjekty jsou v souvislosti s poskytováním informací oprávněny žádat úhradu ve výši, která nesmí přesáhnout náklady spojené s pořízením kopií, opatřením technických nosičů dat a s odesláním informací žadateli. Povinný subjekt může vyžádat i úhradu za mimořádně rozsáhlé vyhledání informací.*
16. Podle § 17 odst. 3 informačního zákona *v případě, že bude povinný subjekt za poskytnutí informace požadovat úhradu, písemně oznámí tuto skutečnost spolu s výší úhrady žadateli před poskytnutím informace. Z oznámení musí být zřejmé, na základě jakých skutečností a jakým způsobem byla výše úhrady povinným subjektem vyčíslena. Součástí oznámení musí být poučení o možnosti podat proti požadavku úhrady nákladů za poskytnutí informace stížnost podle § 16a odst. 1 písm. d), ze kterého je patrné, v jaké lhůtě lze stížnost podat, od kterého dne se tato lhůta počítá, který nadřízený orgán o ní rozhoduje a u kterého povinného subjektu se podává. Dle odst. 4 platí, nesplní-li povinný subjekt vůči žadateli oznamovací povinnost podle odstavce 3, ztrácí nárok na úhradu nákladů.*

17. Podle § 17 odst. 5 informačního zákona *poskytnutí informace podle odstavce 3 je podmíněno zaplacením požadované úhrady. Pokud žadatel do 60 dnů ode dne oznámení výše požadované úhrady úhradu nezaplatí, povinný subjekt žádost odloží. Po dobu vyřizování stížnosti proti výši požadované úhrady lhůta podle věty druhé neběží.*
18. Pokud žadatel podá proti oznámení požadavku úhrady nákladů za poskytnutí informace stížnost podle § 16a odst. 1 písm. d) informačního zákona, upravuje postup nadřízeného orgánu při rozhodování o stížnosti ustanovení § 16a odst. 7 uvedeného zákona. Podle § 16a odst. 7 informačního zákona *nadřízený orgán při rozhodování o stížnosti podle odstavce 1 písm. d) přezkoumá postup povinného subjektu a rozhodne tak, že a) výši úhrady nebo odměny potvrdí, b) výši úhrady nebo odměny sníží; v případě, kdy dostupné informace o právním a skutkovém stavu nevyvolávají důvodné pochybnosti, postupuje obdobně podle § 16 odst. 4 věty druhé s tím, že povinnému subjektu přikáže požadovanou informaci žadateli poskytnout ve lhůtě, která nesmí být delší než 15 dnů ode dne zaplacení úhrady či odměny.*
19. V rámci přezkumu rozhodnutí povinného subjektu o odložení žádosti podle § 17 odst. 5 informačního zákona přezkoumá soud oprávněnost výše úhrady za poskytnutí informace jako předběžnou otázku, neboť samo oznámení povinného subjektu o výši úhrady podle § 17 odst. 3 informačního zákona a rozhodnutí nadřízeného orgánu o stížnosti proti výši úhrady vydané podle § 16a odst. 7 informačního zákona nejsou úkony přezkoumatelné soudem (srov. usnesení zvláštního senátu č. j. Konf 115/2009-34, publ. ve Sb. NSS 2301/2011; rozsudek NSS ze dne 21. 9. 2010, č. j. 2 As 34/2008-90, publ. ve Sb. NSS 2164/2011). Je třeba zdůraznit, že oprávněnost výše úhrady za poskytnutí informace stejně jako zákonnost rozhodnutí o odložení žádosti z důvodu nezaplacení úhrady přezkoumá soud pouze v mezích uplatněných žalobních bodů v souladu s § 75 odst. 2 s. ř. s., tedy z hlediska konkrétně tvrzených skutkových a právních důvodů, v nichž žalobce nezákonnost rozhodnutí spatřuje.
20. V projednávané věci se žalobce soustředil především na proklamaci obecných zásad, které se vztahují k právu na informace a jejich poskytování, a citaci obecných principů veřejné správy s odkazem na § 2 a násl. správního řádu. Tato obecná konstatování nejsou žalobními body a soud se k nim nebude blíže vyjadřovat, v obecné rovině s nimi nelze než souhlasit.
21. Konkrétní výhrady žalobce uplatnil pouze vůči procesnímu postupu Ministerstva vnitra při rozhodování o stížnosti proti oznámení výše úhrady, požadované žalovaným za poskytnutí informací sdělením ze dne 11. 12. 2019. Námitkám žalobce nemohl soud přisvědčit, postup Ministerstva vnitra jako nadřízeného orgánu odpovídal § 16a odst. 7 informačního zákona. Dle uvedeného ustanovení mělo Ministerstvo vnitra při rozhodování o žalobcově stížnosti podané ve smyslu § 16a odst. 1 písm. d) informačního zákona pouze dvě možnosti. Buď mohlo podle § 16a odst. 7 písm. a) informačního zákona výši úhrady potvrdit, jestliže se s jejím vyčíslením a zdůvodněním ze strany žalovaného ztotožnilo. Naopak pokud se stanovenou výši úhrady v určitém ohledu nesouhlasilo a mělo za to, že námitky žalobce jsou důvodné, bylo jeho povinností postupovat dle písm. b) uvedeného ustanovení, tedy výši úhrady snížit a současně, pokud pro to byly splněny zákonné podmínky, žalovanému jako povinnému subjektu přikázat požadované informace žalobci poskytnout ve lhůtě, která nesmí být delší než 15 dnů ode dne zaplacení úhrady či odměny.

22. Ministerstvo vnitra postupovalo procesně správně, pokud podle § 16a odst. 7 písm. b) informačního zákona rozhodlo o snížení výše úhrady za poskytnutí informací stanovené žalovaným, dospělo-li k závěru, že vyčíslení úhrady za poskytnutí informací pod bodem 1) žádosti nebylo žalovaným řádně zdůvodněno. Ustanovení § 16a odst. 7 informačního zákona obsahuje zvláštní právní úpravu rozhodování nadřízeného orgánu o stížnosti podané podle § 16a odst. 1 písm. d) informačního zákona proti výši úhrady za poskytnutí informace a nadřízenému orgánu nedává možnost v případě nedostatečně odůvodněné či nesprávně stanovené výše úhrady takové oznámení zrušit a věc „vrátit“ povinnému subjektu k nápravě.
23. Rozhodnutí Ministerstva vnitra ze dne 28. 1. 2020 obsahuje velmi podrobné závěry, na jejichž základě nadřízený orgán považoval za správné a v souladu s nařízením vlády č. 173/2006 Sb. a zveřejněným ceníkem nejen vyčíslení úhrady nákladů spojených s mimořádně rozsáhlým vyhledáváním informací pod body 2) až 9) žalobcovy žádosti, ale také úhrady nákladů za vytištění požadovaných informací a jejich odeslání žalobci. Žalobce nespecifikoval žádné skutkové a právní důvody, pro které by bylo možné považovat tyto závěry za nesprávné, v rozporu se zákonem a prováděcím právním předpisem či dokonce sazebníkem zveřejněným žalovaným. Tvzení, že k poskytnutí informací uvedených pod body 1), 2), 3), 7) a 8) žádosti postačovalo žalovanému vytisknout několik listů z informačních systémů, žalobce neopírá o žádnou konkrétní argumentaci, která by podrobně zdůvodnění žalovaného ve sdělení ze dne 11. 12. 2019 a následně v rozhodnutí Ministerstva vnitra ze dne 28. 1. 2020 vyvracela.
24. Žalobce přehlíží, že ve vztahu k informacím specifikovaným pod bodem 1) žádosti nebyla úhrada nákladů za mimořádně rozsáhlé vyhledávání informací nakonec požadována a jeho námitky, že se nejednalo o složité vyhledání informací, Ministerstvo vnitra akceptovalo, proto výši celkové úhrady snížilo právě o částku 202 Kč, kterou ve vztahu k těmto informacím požadoval uhradit žalovaný. Ani v tomto směru tedy nejsou námitky žalobce důvodné.

VII. Závěr a náklady řízení

25. Na základě shora uvedené argumentace shledal soud žalobu nedůvodnou a podle § 78 odst. 7 s. ř. s. ji zamítnul.
26. O žalobě soud rozhodoval v souladu s § 51 odst. 1 s. ř. s. bez jednání, neboť žalovaný s tímto postupem výslovně souhlasil a žalobce do 2 týdnů od doručení výzvy s takovým projednáním věci nevyjádřil svůj nesouhlas, a proto se má za to, že souhlas udělil, neboť byl o uvedeném následku ve výzvě soudu výslovně poučen.
27. O nákladech řízení bylo rozhodnuto ve smyslu ustanovení § 60 odst. 1 s. ř. s., dle kterého, nestanoví-li tento zákon jinak, má účastník, který měl ve věci plný úspěch, právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil, proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl. Ve věci byl úspěšný žalovaný správní orgán, ten ovšem náhradu nákladů nežádal, ostatně mu ani žádné náklady nad rámec běžné činnosti nevznikly, soud proto vyslovil, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat **kasační stížnost** ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejblíže následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

Liberec 3. únor 2021

Mgr. Lucie Trejbalová
předsedkyně senátu